

efter Valgene afgøres ved relative Flertal, kan det derfor endog ske, at den valgte Kandidat kun repræsenterer et Mindretal af Vælgerne, medens Flertallet er urepræsenteret.

Flertalsvalgmaaden medfører derhos yderligere, at selv en forholdsvis ringe Forskydning indenfor Vælgernes politiske Anskuelse kan medføre et brat og fuldstændigt Omslag indenfor Repræsentationen. Øges og mindskes saaledes Antallet af et politisk Partis Tilhængere blot enkelte Procent indenfor Kredsenes Vælgerbefolkning, kan hele Repræsentationens politiske Holdning skifte, og op imod Halvdelen af Vælgerne blive urepræsenteret. For saa vidt man vilde gøre gældende, at denne Ordning er til Gavn for en parlamentarisk Regeringsform, eller rettere sagt en Partiregering, saa maa herimod bemærkes, at den bedste Repræsentation ubetinget er den, hvori hele Befolkningen, alle Samfundsklasser, føler sig forholdsvis fyldstgørende repræsenteret. Kun en saadan vil have den rette Styrke og Evne til at føre Samfundsudviklingen frem med fornødent alsidigt Hensyn til alle berettigede Interesser, medens en Repræsentation, der væsentlig kun dannes af et Vælgerflertal, som tilmed maaske i det væsentlige kun repræsenterer en vis Bestanddel indenfor Befolkningen, maa forventes at ville afføde en gærende Misfornøjelse og indvortes Splid i Befolkningen, der skader det enige og kraftige Samarbejde for hele Folkets fælles Formaal, og trods sit større eller mindre ministerielle Tilhæng ikke vil have Evne til med fornøden Styrke i Længden at holde en Regering oppe.

Naar man dernæst vilde indvende, at Forholdstalsvalg ved Indførelsen af de større Valgkredse, i hvilke det foregaa, er til Hinder for et saadant umiddelbart Forhold mellem Vælgerne og Folketingsmændene, som Enkeltmandskredse muliggøre, saa er herimod at erindre, at et umiddelbart Forhold er til Stede overalt, hvor Valgene, som her forudsat, foregaa ved umiddelbare Valg, og ere Kredsene større, saa have Vælgerne til Gengæld og saa flere Folketingsmænd at henvende sig til, som tilmed, da de hver for sig ere valgte af alle Kredsenes Vælgere, maa være ligelig interesserede i at varetage alle Vælgernes Interesser. Der vil derfor heller ikke være Fare for, at nogen nok saa afsidesliggende Vælgerbefolknings Tarv skulde blive tilsidesat, da alles Stemmer veje lige ved Valgets Afgørelse.

Forholdstalsvalgmaadens Fortrin ere derhos ikke blot anerkendte i Teorien, men ogsaa i vor offentlige Rets Udvikling. Den er ikke blot i 1866 bleven indført i Grundloven ved Valgene af Landstingsmænd, men ogsaa derefter i Lovgivningen ved de kirkelige Valg til Menighedsraadene og til det kirkelige Udvalg, ved hvilke den erfaringsmæssig uden Vanskelighed har ladet sig praktisere. Endvidere er den af Regeringen foreslaaet indført ved de kommunale Valg, ja endog ved Valgmandsvalgene til Landstinget i København og i de Købstæder, der vælge flere end en Valgmand af hver Klasse med udtrykkelig Fremhævelse af, at Kravene om Indførelse af denne Valgmaade ved de forskellige politiske og kommunale Valg for at sikre Mindretallene ere blevne rejste med stigende Styrke. Det vil da kun være i Overensstemmelse med denne Forholdstalsvalgmaadens fremadskridende, praktiske Anerkendelse og Anvendelse, om den nu ogsaa faar Anvendelse ved Folketingsvalgene, medens det, som anført, vilde være en fuldstændig Anakronisme, om man, naar man nu vil gennemføre en Grundlovsændring netop og udelukkende for at indføre en forandret Valgordning til Folketinget, vilde vælge at bevare en i alle Henseender forældet Valgmaade.

Til de anførte saglige Grunde, der tale for Indførelsen af Forholdstalsvalgmaaden ved Folketingsvalgene, skal endnu føjes den meget betydningsfulde Kendsgerning, som afgjort taler til dens Fordel, at den i høj Grad vil lette Muligheden af at gennemføre og bevare en ligelig Repræsentation af de forskellige Befolknings-Områder og Befolknings-Bestanddele i Tilfælde af Befolkningens Vækst og dermed følgende Forskydning af Befolkningsforholdene indenfor de forskellige Kredse.

Ved den nuværende grundlovmæssige Ordning er Adgangen dertil forholdsvis let, for saa vidt som den voksende Befolkning kan faa en tilsvarende Repræsentation derved, at man føjer ny Kredse til. Men desuagtet har Erfaringen vist Vanskeligheden ved at skaffe det heromhandlede grundlovmæssige Bud fyldstgjort.

Den politiske Konflikt hindrede gennem lange Tider al Reform af Valgkredsordningen, og efter det politiske Forlig i 1894 nøjedes man med en midlertidig Omlægning af Kredsene, der dog tidligere eller senere maa efterfølges af en endelig, saa længe som Grundlovsbudet maatte bestaa. Et Hovedhensyn, der har været til